

PORTA LINGUA – 2010

***Tudományterületek és
nyelvhasználat***

**cikkek, tanulmányok
a hazai szaknyelvoktatásról
és -kutatásról**

**2010
DEBRECEN**

Sorozatszerkesztő:
Dr. Silye Magdolna

Lektorok:
Dr. Kurtán Zsuzsa
Dr. Sturcz Zoltán
Dr. Troy B. Wiwczaroski

Technikai munkatársak:
Jakabné Bajusz Jolán
KOVENVIRON Oktatási és Szolgáltató Bt.

Támogató:
Nyelv-Kapocs Alapítvány

ISSN 1785-2420

Kiadja:
Szaknyelvoktatók és –Kutatók Országos Egyesülete
Center-Print Nyomda Debrecen
2010

TARTALOM

A TUDOMÁNYTERÜLET NYELVHASZNÁLATÁNAK SAJÁTOSÁGAI

ANDRÁSSY GÉZA: Gondolatok az új „Ország” nagyszótárról.....	11
ARADI ANDRÁS: Hangsúlyadás vagy hangsúlykorlátozás? A forrásszövegben lexikailag nem képviselt <i>is</i> partikula funkciói a fordítások magyar célnyelvi mondataiban.....	19
BAGLADI ORSOLYA: A magyar szaknyelvi és népi gombanévadás sajátosságai.....	29
BÓDI ZOLTÁN: Az informatikai szaknyelv szemlélete, hatása és használata	39
DÓSA ILDIKÓ: Rendszerszemlélet a számviteli nyelvhasználatban.....	47
KOVÁCS ILONA JULIANNA: A gazdasági nyelv értékelése hallgatói véleménykutatás alapján.....	57
MEKIS ZSUZSANNA: A turisztikai szaknyelv vizsgálata szociolingvisztikai szempontból.....	67
NAGANO, ROBIN LEE: Semi-technical vocabulary: The lexis of research article titles	75
NYAKAS JUDIT: A tudományos nyelv és stílus jellemzői a logisztikai szaknyelvben	83
SZÉCSÉNYI ISTVÁN: Nyelvi eszközök az EU angol és német nyelvű hivatalos levelezésében	89
TERESTYÉNYI ENIKŐ Egy szakmai folyóirat nyelvhasználati kérdései.....	97
TÓTH GABRIELLA: Szókincsbővítés a számítástechnikában: szóalkotási tendenciák a magyar és az olasz nyelvben	105
WIWCZAROSKI, TROY BRIAN: Atrophy in Hungarian Faculties: Removing Barriers by Accepting the Core Aims of CLIL Courses	111

SAKNYELVI MŰFAJKUTATÁS, DISKURZUSELEMZÉS

FOGARASI KATALIN: Seb típusok, sebleírások terminológiai problémái traumatológiai látleteleken	121
HAMBUCHNÉ KÖHALMI ANIKÓ: Szubjektív betegségteóriák nyelvészeti elemzése háziorvos - hipertóniás betegek interakcióiban.....	139

HARDI JUDIT: Sportnyelv és ideológia	153
KRÁNICZ RITA: Konverzáció-elemzés kórházpedagógusok tanóráin	163
KURTÁN ZSUZSA: Tudományos nyelvhasználat és pedagógia: a kutatási cél megjelenítése tanárjelöltek szakdolgozatába.....	171
MURÁNYINÉ ZAGYVAI MÁRTA: Angol nyelvi hatás az analitikai kémiai tudományos nyelvhasználatban	181
MÜLLER MÁRTA: Szaknyelvűség és dialektalitás a pilisvörösvári bajor szaknyelvjárások szókészletében: gyakori morfológiai jelenségek	189
NAGY KRISZTINA: Utasítások a zenei szaknyelvben.....	197
SZENDRŐI ILDIKÓ: Patterns of lexis in ESP student L2 speech production.....	205
SZLADEK EMESE: Olasz és magyar nyelvű EU-s dokumentumokban elemzett igés szerkezetek	215
VARGÁNÉ KISS KATALIN: Mi szabályozza bankok és ügyfelek közötti kapcsolatot?	221
VELJANOVSZKI, DAVID: Different Perceptions and Evaluations of Speech Acts in Academic Talk: A Case Study of Appropriacy in the Oral Component of an English for Academic Purposes Examination.....	233
WARTA VILMOS: Angol nyelvű orvosi kommunikáció oktatása vs. magyar nyelvű orvosi kommunikáció oktatása orvostanhallgatók számára	241

A SZAKNYELVEK DIAKRONIKUS MEGKÖZELÍTÉSŰ VIZSGÁLATA

ABLONCZINÉ MIHÁLYKA LÍVIA: Nyelvhasználat a gazdálkodástudomány területén.....	249
OROSZ ÁRPÁD: A szenvedő szerkezetek kialakulásának kérdésköréhez .	255
STURCZ ZOLTÁN: A történetiség és a szakaszhatárok szerepe gazdasági szaknyelvünk fejlődésében	261

SZAKNYELVI TANTERV- ÉS TANANYAGFEJLESZTÉS

CSAPÓNÉ HORVÁTH ANDREA: Szaknyelvek a felsőoktatásban. Szakmai ismeretek közvetítése német nyelven	273
--	-----

HAJDU ZITA: Foreign Language Expectations and Assessment in Recruiting Professionals.....	281
KOLTAI ANDREA: Az Európai Unió nyelvének szerepe a BME Mesterképzésben	287
TAR ILDIKÓ: A jogi szaknyelv tanítása	295

SZAKEMBERKÉPZÉS IDEGEN NYELVEN

DORÓ KATALIN: Elsőéves bölcsészhallgatók (szak)nyelvi fejlesztése.....	303
TÁNCZOS JUDIT-TAR ILDIKÓ: Anya- és idegennyelv-tanulási nehézségek	313

VIZSGÁZTATÁS, ÉRTÉKELÉS

DÉVÉNY ÁGNES: Felkészülés a szóbeli idegen nyelvi közvetítés vizsgafeladatra.....	323
SZŐKE ANDREA: Valódi vagy vélt visszahatás? A gazdasági szaknyelvi vizsgák írásfeladatai és a tanítási gyakorlat.....	337

KULTÚRAKÖZI SZAKNYELVI KOMMUNIKÁCIÓ, SZAKFORDÍTÁS, TOLMÁCSOLÁS

BIRÓNÉ UDVARI KATALIN: Kulturális ismeretek és készségek elsajátításának újabb aspektusai a szaknyelvi órán	347
---	-----

Doró Katalin

Szegedi Tudományegyetem
Angoltanár-képző és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék

Elsőéves bölcsészhallgatók (szak)nyelvi fejlesztése

Mivel a BA szintű képzésben résztvevő nyelvszakos hallgatók több irányba léphetnek a képzés befejezésekor, kulcsfontosságú, hogy jó célnyelvi tudással, széles látókörrel, több szakterület ismeretével rendelkezzenek. Korábbi vizsgálódásaim kimutatták, hogy az elsőéves anglisztika és amerikanisztika szakos szegedi bölcsészhallgatók jelentős része tanulmányai megkezdésekor nem rendelkezik a szükséges általános, szakspecifikus és szakszókincsrel. Ezért is kap kiemelkedő szerepet nyelvi fejlesztésük, azonban a tananyag összeállításánál szükséges látnunk, hogy milyen ismeretekre építhetünk. A tanulmányom azt vizsgálja, hogy egy elsőéves kommunikációs kurzus elején a hallgatók hogyan tudnak megbirkózni egy általános célközösségnek szánt EU gazdasági témájú ismertetőfüzet rövid bevezető szövegével. Az eredmények azt mutatják, hogy általános nyelvi és témaspecifikus ismeretbeli hiányosságaik miatt a hallgatók inkább érzik a szöveget szaknyelvnek, mint általános nyelvnek. Továbbá jelentős részük hajlamos szövegértését felülértékelní, miközben az angol szöveg magyar nyelvre való fordításakor vagy témakifejtéskor komoly nehézségbe ütközik. Emiatt a szeminárium célját képező olvasás utáni szövegértés, az íráskészség, a szóbeli prezentáció, a vitakészség valamint a kritikai gondolkodás fejlesztése komoly kihívást jelent az oktatók számára.

Kulcsszavak: idegen nyelv, angol nyelv, bölcsészettudomány, általános nyelv, szaknyelv, nyelvi fejlesztés

Bevezető

A *Porta Lingua* szaknyelvi kiadványsorozat előző kötetében megjelent tanulmányomban arra mutattam rá, hogy miért van létjogosultságunk nyelvszakos bölcsészek esetében is szaknyelvi ismeretekről beszélni, jóllehet az ő képzésük lényegesen eltérő a mindennapi szaknyelvtanítástól. Arra hívtam fel a figyelmet, hogy számukra egyszerre válik a nyelv a tanulás céljává, eszközévé és feltételévé is, miközben jelentős szerepet kap a különböző humán diszciplínák szakspecifikus és szaknyelvi szókincse (Doró, 2009b). Szegedi anglisztika BA szakosok példáját vizsgálva azt láthatjuk, hogy nem meglepő, ha általános és szaknyelvi hiányosságok, a tudományterület összetettségéből adódó ismeretanyag-tömeg, valamint a nem megfelelő tanulási stratégiák és a céltudatosság hiánya miatt az elsőévesek jelentős része küszködik a kurzusok teljesítésével. Nem túlzás azt mondanunk, hogy a hallgatók nem kis hányada nincs felkészülve a választott egyetemi tanulmányokra, nincs tapasztalata önálló ismeretanyag-feldolgozásban, illetve nem rendelkezik anyanyelven sem megfelelő általános tájékozottsággal. (Doró, 2008; 2009a; 2009b). Azt várhatnánk, hogy a Sturcz (2009) által vázolt, a felsőoktatásban megjelenő, idegen nyelvekre vonatkozó problémák a nyelvszakosoknál nem jelentkeznek, ám

sajnos nem ritka közöttük sem a célnyelvi ismeretek hiányossága, a demotiváltság és a lemorzsolódás.

A nyelvszakos BA képzéseket egy tágabb kontextusba helyezve azt láthatjuk, hogy a humán diszciplínák oktatása és ezen belül a bölcsész szaknyelv átadása a képzés csak egyik célja. Mivel a sikeresen diplomát szerzőknek egy része lép csak tovább MA szintű diszciplináris vagy nyelvtanári képzésre, a többiek reményeink szerint magas nyelvtudással, szélesebb látókörrel és jó feladatmegoldó készséggel kamatoztatják majd tudásukat más területeken. Összefoglalva tehát a BA képzésen egyszerre történik diszciplináris képzés, illetve alapozás bármely más területen folytatandó tanulmányokra vagy a célnyelv munkaerő-piacon való használatára. Az 1. táblázatban olvashatjuk a Szegedi Tudományegyetemen folyó anglisztika BA képzés néhány célját. A bejövő elsőévesek felkészültsége és munkamorálja ismeretében azonban meglehetősen nagy kihívás mind a diákok, mind az oktatók számára, hogy három év alatt felkészültnek tekinthessük őket nyelvi, szervezői feladatok ellátására, valamint, hogy a végzősök rendelkezzenek motiváltsággal, kreativitással, jó kommunikációs készséggel és felelősségtudattal. Mind a fent említett készségeket, mind a diszciplináris tudást természetesen folyamatos munkával lehet csak megszerezni, de bármi legyen is a hallgatók célja, közös kell(ene), hogy legyen az angol nyelv magas szintű ismeretének és a szélesebb látókör megszerzésének az igénye.

1. táblázat

A Szegedi Tudományegyetem anglisztika BA képzésének néhány célja

<p><i>A végzettek alkalmasak</i></p> <ul style="list-style-type: none">
–megszerzett tudásuk alkotószellemű alkalmazására, a kulturális kapcsolatok ápolása terén nyelvi közvetítői szerep betöltésére;
–az önkormányzati és kulturális életben szervezői feladatok ellátására, különösen az angolszász kultúrkör ismeretéhez kötött munkakörökben;
–tömegkommunikációs szerveknél nyelvi szervezői feladatok ellátására;
–az idegenforgalomban nyelvi közvetítői szerep betöltésére.
<p><i>A végzettek rendelkeznek</i></p> <ul style="list-style-type: none">
–az angol nyelv és kultúra iránti magas fokú motivációval és elkötelezettséggel, a megszerzett tudás kreatív felhasználásának képességével, jó együttműködő és kommunikációs készséggel és felelősségtudattal.

Jelen tanulmányban egy nyelvfejlesztő szeminárium tapasztalataim keresztül mutatom be annak nehézségét, hogy oktatóként felmérjem a tananyag motiváló és instruktív jellegét, valamint nehézségi fokát. Mivel hallgatóink a szemináriumokon heterogén csoportokat alkotnak céljaikat, nyelvtudásukat és általános ismereteiket tekintve, nyelvfejlesztésük nem kis feladat, különös tekintettel szókincsfejlesztésükre. Állandó dilemma az,

hogy milyen témájú és jellegű szöveget válasszunk, hogy az ne legyen se túl nehéz, se túl könnyű. Ennek megítéléséhez azonban fontos folyamatos szükségselemezést végeznünk. Azt a kérdést igyekszem megvizsgálni, hogy a hallgatók vajon képesek-e reálisan felmérni egy adott szöveg nehézségét, lexikájának ismeretét, azaz tényleg értik-e azt, amiről úgy gondolják, hogy értik.

A vizsgálat résztvevői és menete

A Szegedi Tudományegyetem Angol-Amerikai Intézetében általam is tanított, elsőéves *Communication Skills* nyelvi szemináriumot választottam a vizsgálat alapjául, mert ez a szeminárium jól ötvözi az 1. táblázatban kitűzött készségek, úgy, mint a szóbeli és írásbeli értés, kifejezőkészség, problémamegoldás, érvelés és előadásmód, fejlesztését. Mivel megfelelő szókincs nélkül nehéz akár a beszéd- és szövegértés, akár a nyelvi produkció, állandó figyelmet kap a különböző témakörök tárgyalásakor az általános, szakspecifikus és szakszókincs fejlesztése. A szemináriumnak nincs központilag kialakított tananyaga, azt oktatóként magam állítom össze nyelvoktató anyagokból, napi sajtóból, európai uniós kiadványokból és szituációs gyakorlatokból. Ennek egyik példája az az Európai Bizottság által kidolgozott *Europe on the move* című tájékoztatófüzet-sorozat, mely az interneten is hozzáférhető az EU nyelvein, köztük magyarul is. Ebből választottam ki a fogyasztói jogokról szóló kiadványt az órai anyagok egyikének (lásd az angol és a magyar nyelvű párhuzamos szöveget a mellékletben). A félév elején, a kiadvány feldolgozása előtt a tájékoztatófüzet bevezetőjéből kaptak a hallgatók néhány mondatos szövegértési feladatot, hogy megbizonyosodjak a szöveg nehézségi fokáról és bevezessem a hallgatókat a témába. A szöveg gazdasági jellegű, mely nem szakemberek, hanem az átlagemberek számára íródott. Az általam választott szöveg tartalmaz néhány gazdasági terminológiát, ugyanakkor ezek legtöbbje a mindennapi sajtóban is megtalálható, ezért globális értés esetén kevés problémát vártam angolos egyetemistáknál. Azt a néhány szakkifejezést, amely esetleg ismeretlen, általános szövegértést nem zavarónak gondoltam (vö. Balogh [2008] tanulmányával, mely a sorozat egy másik kiadványának francia nyelvű verzióját elemzi szaknyelvi szempontból).

Jelen vizsgálatba a 2008 és 2009 között a szemináriumra járó hallgatók közül 60 magyar anyanyelvű, elsőéves anglisztika szakos diákot vontam be öt tanulócsoportból. A szövegértés ellenőrzésére a diákok a mellékletben olvasható szöveg angol nyelvű fénymásolt példányát kapták, s hozzá a következő feladatokat, három lépcsőben:

1. Olvassák el magukban a szöveget!

2. Fussák át még egyszer a szöveget és húzzák alá benne az ismeretlen szavakat/kifejezéseket!
3. Fordítsák le a szöveget az anyanyelvükre (magyarra) írásban!

A második feladat azt kívánta megmutatni, hogy reális-e a hallgatók önbevallása arra vonatkozólag, hogy mi ismert számukra egy szövegből. Ez azért is fontos, mert csak akkor tanulnak önállóan új lexikát, ha képesek megtalálni az ismeretlen elemeket, azokat kiemelni egy szövegből, majd utánakeresnek a jelentésüknek. A harmadik feladat kettős célt szolgált. Egyrészt felismertetni a hallgatókkal azt, hogy bizonyos esetekben túlértékelik saját értési képességüket. Másodszor dokumentálni azt, hogy valójában mennyire értenek egy ilyen jellegű és nehézségű szöveget. Fontos hangsúlyoznunk, hogy a harmadik feladat esetében nem pontos szakszövegfordítást vártam el, hanem egy, a szövegértést bizonyító munkafordítást.

Eredmények és tapasztalatok

Mivel a hallgatók gyakran kapnak a nyelvi szemináriumokon hasonló szövegolvasási feladatot és a szöveg rövid volt, az első feladattal gyorsan végeztek. Azonban már az előolvasásnál is megfigyelhető volt különbség a nyelvilag jobban és kevésbé jól felkészült diákok között. Azok, akik nagyon gyorsan átolvasták a szöveget, egyszerűnek, könnyűnek vélték, s igyekeztek verbálisan vagy non-verbálisan jelezni annak érthetőségét, miközben mások lassabban értek a szöveg végére.

A szöveg értésének a megítélése keveset változott a második feladatnál. Sokan semmit nem húztak alá a szövegben, azaz érthetőnek, értettnek vélték azt. Ha ezt az önbevallást elfogadjuk, a hallgatók nagy részének esetleg egy-két kifejezéssel volt csak nehézsége.

Ezzel szemben a harmadik, fordítási feladatnál drasztikusan csökkenni látszott néhány hallgató kezdeti magabiztossága. Ennél a feladatnál ugyanis nem volt elég a körülbelüli értés, az a szöveg jelentésének átgondolását követelte. A fordítások értékelése közben sok példát találtam nemcsak a stílusosan rossz vagy agrammatikus fordításra, hanem az értelembeli fordításra is. Ezen felül nagyon sok a hiányos fordítás, mely kipontozással oldotta meg az ismeretlen kifejezések visszaadását.

Terjedelmi korlátok miatt nem céloim a szövegfordítások részletes elemzése. A következő részben néhány kulcsszót és kifejezést emelek ki a szövegből, hogy ezáltal képet nyújtsak a szövegértési nehézségekről. A 2. táblázatban három kifejezést és annak megoldásait gyűjtöttem ki, a hallgatók fordításai gyakorisági sorrendben követik egymást, a megoldások

utáni számok azt jelzik, hányan alkalmazták közülük az adott szót vagy kifejezést.

2. táblázat
Három kulcsfogalom hivatalos és hallgatói fordítása

Angol nyelvű eredeti	Magyar nyelvű hivatalos	Hallgatói fordítások
<i>consumer</i>	<i>fogyasztó</i>	<i>fogyasztó 42, vásárló 14,..... 2, vevő, consumer</i>
<i>real player</i>	<i>valódi szereplő</i>	<i>igazi játékos 25, igazi résztvevő 8, valódi játékos 5, valódi szereplő 3, valódi résztvevő 3, ...3, fontos szereplő 2, valóságos szereplő, jelentős szereplő, profi játékos, résztvevő, aktív résztvevő, független ember, tényleges része, hétköznapi vásárló, fontos elem, igazi vezér, nagy szerepet kap</i>
<i>single market</i>	<i>egységes piac</i>	<i>piac 19, egyszerű piac 7, ... 7, egyedüli piac 5, egyéni piac 3, egyedülálló piac 2, szabad piac 2, bolt 2, egységes piac, single piac, személyes piac, magányos piac, egyszemélyes piac, egyesült piac, üzlet, egyszerű üzlet, market</i>

A kulcsszót, a *consumer*-t, a hatvan hallgató közül negyvenketten a hivatalos magyar változatban is szereplő *fogyasztó*ként fordították, tizenöten az értést nem akadályozó *vásárló*ként vagy *vevő*ként. Ketten azonban kipontozták a helyét a szövegben, egy diák pedig átemelte a magyar szövegbe az angol szót. Megkérdőjelezendő, hogy ez utóbbi három hallgató mit értett a szövegből, ha a kulcsszóval sem tudott mit kezdeni. Szintén sok szó szerinti próbálkozással, kihagyással, egyszerűsítéssel találkozunk a *real player* és a *single market* esetében is. Míg a *real player* legtöbb megoldását tekinthetjük stílárisan pontatlan, de érthető fordításnak, addig a *single market* fordítása már komoly kihívást jelentett. Kiváló példája a szakspecifikus szókincsnek, hiszen egyes elemei az általános szókincs részei, összetételben viszont már gazdasági lexikához tartoznak. Talán még azok jártak el a legjobban, akik az egyszerűsítést választották és *piacként* utaltak a kifejezésre (ők voltak a legtöbben), hiszen meglehetősen értelmezhetetlenek a célszövegben a *magányos piac*, az *egyszerű piac* és a *market* megoldások.

Számos hasonló példát találunk félreértésre vagy nem értésre más kifejezések esetében is. A 3. táblázatban ezekből gyűjtöttem össze néhány szemléletes példát. Ezeket a kifejezéseket sok hallgató húzta alá, azaz ismeretlennek vagy problémásnak tartotta. A fordítási feladatnál kapott megoldások azt sugallják, hogy azon hallgatók, akik a fordítás helyett nem a kipontozást alkalmazták, a szavak szintjén történő fordítással próbálkoztak. Eközben nem törődtek azzal, hogy így a szöveg

értelmetlenné vált és megakadályozta a globális szövegértést. Az *expenditure* szónál példát találunk a valószínűsíthető félreolvasásra (*expand = bővül*) a *bővülésük* és *növekedésük* megoldások esetén, valamint egy más jelentésű, de ismert gazdasági terminológia beemelésére a *kereset* és a *kereslet* esetében. Érdekes szemügyre vennünk a *GDP* rövidítést is, mely egy nagyon gyakori, a napi sajtóban is előkerülő terminus. Kézenfekvő megoldást nyújtott kizárólag a rövidítés használata a magyar fordításban, a *bruttó hazai termék* kifejtése nélkül. Ezt az elkerülő megoldást választották a legtöbben, néhányan viszont általános tájékozatlanságuk miatt teljesen rossz irányba csúsztak el a megoldással. Az *Eu izéje* jelölést stílusosan erősen elhibázott megoldásnak tartom, azonban jól tükrözi a szöveg foltokban való értését, amiből aligha alakulhat ki, akár többszöri olvasás után is, használható szövegértés. Félreértésre a legszemléletesebb példákat a következő két címben találtam: a) *A vásárlók viszik a prímet az európai társadalomban*, b) *... vezető szerepe van az európai kultúrában* (vö az eredeti angollal *Consumers have a leading role in the European economy*). Feltehetjük a kérdést, hogy vajon ez a két hallgató mit értett meg a szövegből, ha a cím kulcskifejezéseit sem tudta lefordítani.

A tapasztalatom az volt, hogy a szövegértést ellenőrző fordítási feladat során a diákok egy részének drasztikusan megváltozott a korábbi megítélése a szöveg jellegéről és nehézségéről, a „könnyű szövegből” „nehéz szakszöveg” lett. Pedig valójában a szöveg valahol a kettő között félúton található.

A fordítási feladat megoldásait olvasva felmerülhet bennünk az a kérdés, hogy vajon a szöveget vagy annak egyes elemeit teljesen félrefordító hallgatók mennyire tudnak bekapcsolódni az anyag feldolgozásába és hosszútávon mennyit fejlődnek, ha nem tudják azonosítani egy szövegben az általuk nem ismert kifejezéseket. Az eredmények azt jelzik, hogy a tananyag nehézségének és hasznosságának megítélésekor nem hagyatkozhatunk a diákok gyors reakcióira, egyéni szövegfeldolgozásukra. Mindenképpen szükséges a többszintű szövegellenőrzés, a felmerülő témák és szókincs részletes átbeszélése. A hallgatói csoportok heterogén összetételéből adódóan valószínűleg az általunk már korábban használt anyagok esetében is szükséges a hallgatói visszajelzések ellenőrzése, hiszen csoportonként változhat diákjaink nyelvi szintje és általános tájékozottsága.

3. táblázat

Példák értelemzavaró stiláris hibákra, félreértésre és nem értésre a hallgatói fordításokban

Angol nyelvű eredeti	Magyar nyelvű hivatalos	Hallgatói félrefordítások
<i>their expenditure</i>	<i>kiadásaik</i>	<i>költségvetésük, tőlük származó bevétel, bővülésük, növekedésük, kitermelés, kereset, kereslet</i>
<i>cross-border transactions</i>	<i>határokon átnyúló tranzakciók</i>	<i>külföldi átutalások, határok közötti kereskedelem, határkereskedelem, határon-túli tranzakciók, határeltörlés tranzakciója, határátkelés, határszelet, ha a határvonalon túlra kerülünk, ha átlépi a határt</i>
<i>EU's gross domestic product (GDP)</i>	<i>EU bruttó hazai termék (GDP)</i>	<i>nettó nemzeti össztermék, össztermék, nettó háztartási termék, Európában elterjedt termék, Unió háztartási termékei, Eu-i háztartási termékek, Eu ízéje</i>

Összegzés

Tanulmányomban azt igyekeztem bemutatni, hogy az anyanyelvi és célnyelvi szókinccs, valamint az általános tájékozottság hiányosságai miatt egy, a mindennapokban előforduló téma feldolgozása is komoly előkészületet igényelhet oktatói oldalról, még nyelvszakos hallgatók esetében is. Mind a BA szintű szak elvégzéséhez, mind a továbblépéshez fontos a diákok folyamatos nyelvi fejlesztése, de ehhez szükséges a kiindulási szintjük ismerete. A tananyag nehézségének és hasznosságának megítélésekor félrevezető lehet a hallgatók első reakcióira hagyatkoznunk, mivel hajlamosak túlértékelni nyelvi szintjüket és szövegértésüket, valamint általános tájékozottságukat. Az itt bemutatott szeminárium célját képező olvasás utáni szövegértés, az íráskészség, a szóbeli prezentáció, a vitakészség, valamint a kritikai gondolkodás fejlesztése komoly kihívást jelent. Ezek ismeretében még nehezebb feladatnak tűnik a BA nyelvszakos képzés esetében a bemeneti ismeretek és a kimeneti célok közötti szakadék csökkentése vagy áthidalása; az mind oktatói, mind hallgatói oldalról jelentős erőfeszítéseket kíván.

Hivatkozások

Balogh, J. (2008): Az Európai Bizottság „L’Europe en mouvement” broszúrasorozatának „Construire l’Europe des peuples. L’Union européenne et la culture” című egységének szaknyelvi elemzése In: Silye, M. (szerk.) (2008) : *Porta Lingua 2009: Szakember, szaktudás, szaknyelv*. SZOKOE -Center Print Nyomda: Debrecen. 257-262

- Doró, K. (2008): Választékos idegen nyelvi szókincs: előny vagy feltétel? In: Váradi, T. (szerk.) (2008): *I. Alkalmazott Nyelvészeti Doktorandusz Konferencia*. 24-33. MTA Nyelvtudományi Intézet: Budapest
- Doró, K. (2009a): *Meeting the language barrier: The experience of first-year students*. Elhangzott: A HUSSE 9 Konferencián. Pécs, 2009. január 22.
- Doró, K. (2009b): Szak-szó-kincs: bölcsész szakma idegen nyelven. In: Silye, M. (szerk.) (2009) : *Porta Lingua 2009: Szaktudás idegen nyelven*. SZOKOE - Center Print Nyomda: Debrecen. 23-30
- Sturcz, Z. (2009): Még ezért is nehéz a szaknyelvtanítás In: Silye, M. (szerk.) (2009): *Porta Lingua 2009: Szaktudás idegen nyelven*. SZOKOE - Center Print Nyomda: Debrecen. 119-125

Forrás:

<http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/64/en.dpf>

<http://ec.europa.eu/publications/booklets/move/64/hu.dpf>